

United Nations
**E-Government
Survey 2012**

SCIENTIA EST LUX

Международно
Висше Бизнес Училище
International Business School

E-Government for the People

МЕЖДУНАРОДНО ВИСШЕ БИЗНЕС УЧИЛИЩЕ БОТЕВГРАД

ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Бакалавърска програма

Учебна дисциплина “Право и Интернет”

КУРСОВА РАБОТА

**Тема: „Електронно правителство на България – интегрирано
електронно управление на национално и местно ниво”**

Разработил:
Ирина Стойчева Пъргава
Фак. № 13071

Проверил:
Д-р Ирина Цакова

Декември 2012 г.

APPXES

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение.....	/3/
2. Изложение.....	/3/
2.1. Анализ на понятията „електронно правителство” и „електронно управление” .../3/	
2.2. Етапи на изграждане на електронно правителство в България...../5/	
2.3. Сравнителен анализ на предлаганите електронни услуги между България и Англия...../6/	
2.4. Насоки на развитие в електронното правителство на България за 2010г-2015г..../8/	
3. Заключение.....	/9/
4. Използвана литература.....	/10/

1. Въведение

В един модерен свят, свят на технологиите, телекомуникациите и неограничения и бърз достъп до глобална информация се налага модернизация и в държавната администрация. Използването на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) от правителството дава възможност да се предоставят по-добри услуги за потребителите. Електронното правителство е важна част от политиката на всяка държава, тъй като „успешното му прилагане дава възможност на всички граждани, предприятия и организации да извършват дейността си с правителството по-лесно, по-бързо и на по-ниска цена.”¹

2. Изложение

2.1. Анализ на понятията „електронно правителство” и „електронно управление”

Понятието „електронно правителство” (е-правителство; e-Government) „в българските условия се възприема предимно като услуги, които държавата предоставя на гражданите и бизнеса по електронен път чрез използването на постиженията на ИКТ (информационни и комуникационни технологии)”². Е-правителството е част от по-широкото понятие „електронно управление”.

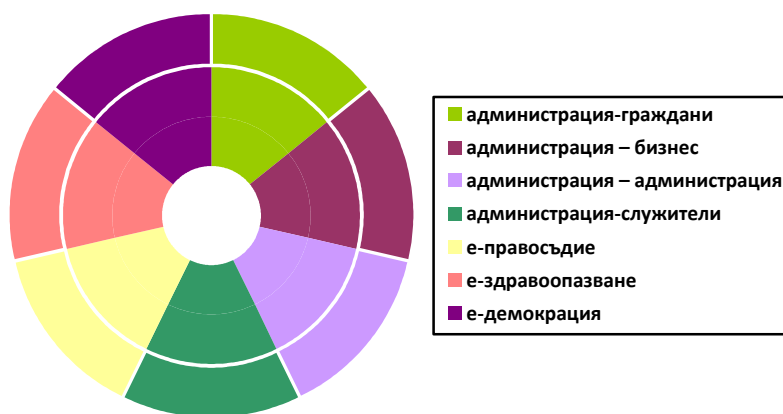
¹ <http://ec.europa.eu>

² http://ejournal.vfu.bg/bg/pdfs/Svetla_Mihaleva-Koncepciata_'Elektronno_pravitelstvo'_v_kontekstista_na_elektronното_upravlenie.pdf

„Електронното управление (е-управление) представлява трансформацията на държавните структури чрез използването на информационни и комуникационни технологии, насочена изцяло към потребителите”³. Е-управлението отразява визията за:

- демократично ръководене на процесите и явленията в обществото и утвърждаване на принципите на правовата държава;⁴
- засилва ролята на индивидуалните права в обществения живот – правото да се търсят, получават и разпространяват информация и идеи, защитата на лични данни и неприкосновеността на кореспонденцията;⁵
- интегриране на хора в неравностойно положение;⁶
- подобряване на взаимодействията между публичната власт и гражданското общество;⁷
- за подобряване на качеството на обществените услуги и ефективността на държавното управление.⁸

Е-управлението включва следните компоненти, изобразени на Фигура 1 като отношения между⁹:

Фиг.1 Компоненти на е-управлението

³ Цакова, И., „Интернет и право”, Тема 6,
^{4,5,5,7,8} http://ejournal.vfu.bg/bg/pdfs/Svetla_Mihaleva-Koncepciata_'Elektronno_pravitelstvo'_v_kontektsta_na_elektronnoto_upravlenie.pdf

⁹ Виж бележки 3,4,5,6 и 7

2.2. Етапи на изграждане на електронно правителство в България

Е-правителството на България преминава през няколко етапа на изграждане. Особено значение за осъвременяването на българското законодателство има приетия Закон за Електронния документ и електронния подпис (ДВ, бр.34 от 6 април 2001г., в сила от 5 февруари 2002)¹⁰ Базирайки се на приетите от правителството документи, въвеждането на е-правителството може да се раздели условно на три етапа:¹¹

Eman I – 2002 г. – „подготвителен етап, свързан с приемането на стратегическите документи - Стратегия за модернизация на ДА от присъединение към интеграция, „Стратегия за развитие на информационното общество в РБ, приета с решение № 679 на МС от 1999 г.” и „Стратегията за е-правителство, приета с Решение № 866 на МС от 28.12.2002 г.,”¹²

Eman II – 2003 г. – 2005 г. – „експериментален етап, свързан с въвеждането на 20-те индикативни е-услуги за гражданите и бизнеса, дефинирани от ЕК, въвеждане на електронни документи и е-подпис в работата на администрацията, работа по базисни и методологически проекти;”¹³

Eman III - 2006 г. – 2008 г. – „същински етап на динамично развитие, на който ще се извърши ре-инженеринг на бизнес процесите в администрацията и повсеместно въвеждане на е-услуги, включително и транс-гранични в рамките на единния европейски пазар.”¹⁴

За ефективното прилагане на Закона Министерския съвет приема редица подзаконови актове¹⁵:

- Наредба за реда на регистрация на доставчиците на удостоверителни услуги;¹⁶
- Наредба за дейността на доставчиците на удостоверителни услуги, реда за нейното прекратяване и изискванията за предоставяне на удостоверителни услуги;¹⁷

¹⁰ Цакова, И., „Интернет и право”, Тема 6

¹¹ http://cio.bg/850_epravitelstvoto_v_etapa_na_dinamichno_razvitiie

¹² http://cio.bg/850_epravitelstvoto_v_etapa_na_dinamichno_razvitiie

¹³ Виж бележка 12

¹⁴ Виж бележка 12

¹⁵ Цакова, И., „Интернет и право”, Тема 6, стр.3

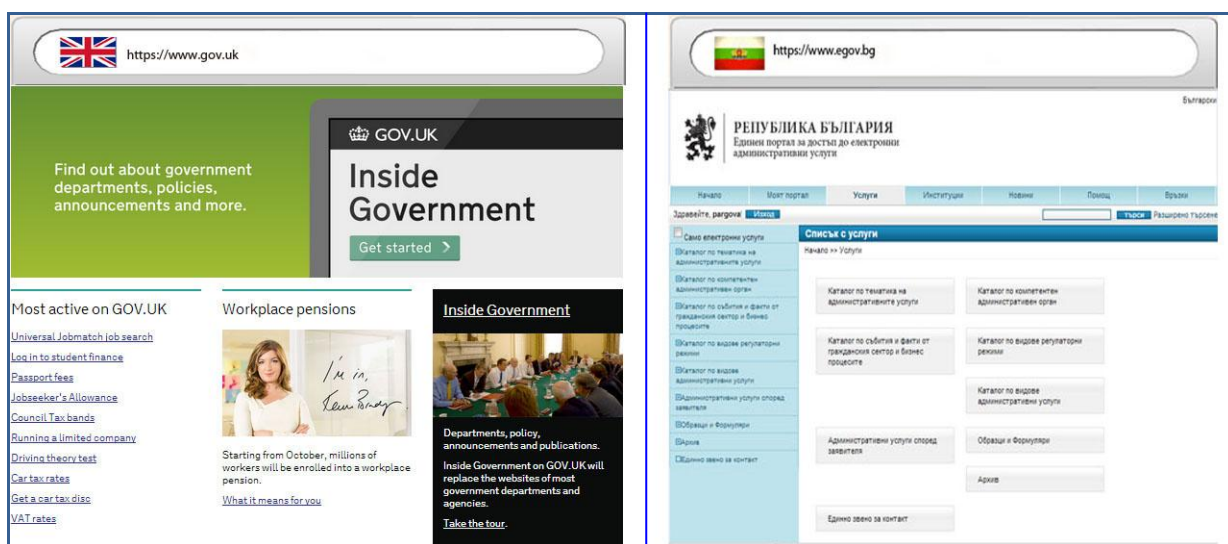
¹⁶ Виж бележка 15

¹⁷ Виж бележка 15

➤ Наредба за изискванията към алгоритмите за усъвършенстван електронен подпис (и трите в сила от 08. 02. 2002 г.)¹⁸

В последствие „през март 2010 г. е разработена и публикувана **Концепция за е-управление в България 2010 – 2015 г.** Този документ е основа за разработване на Национална стратегия и пътна карта за електронно управление. Разработена е обща стратегия за електронно управление в България 2011 – 2015 г., която описва модела за изграждане на електронно управление (организационен, информационен и технологичен).”¹⁹

2.3. Сравнителен анализ на предлаганите електронни услуги между България и Англия

„С една обща рамка за електронно правителство, страните от ЕС се насърчават да използват напредналите технологии за постигане на по-голяма прозрачност, ефективност и приобщаване. Независимо от това, различия между отделните региони в Европа остават на лице. Ключови европейски страни отбелязват повече от два пъти по-високо от средното за ЕС размер на глава от населението в областта на ИКТ, а други страни, около половината от него.

¹⁸ Виж бележка 15

¹⁹ Цакова, И., „Интернет и право”, Тема 6, стр.5

Холандия (0,9125) постига съществени печалби и заема най-горната позиция в Европа и 2-ро място в световната ранглиста, следвана от Обединеното Кралство (0,8889) и на 3-то място Дания (0,8889).²⁰

Електронното правителство и електронните услуги предлагани в България са значително по-малко в сравнение с втората по рейтинг държава в Европа – Англия.

В Таблица 1 са изброени основните предлагани електронни услуги за всяка от държавите в различните области.

е-услуги България²¹	е-услуги Англия²²
Каталог по тематика на административните услуги	Транспорт и пътуване
Каталог по събития и факти от гражданския сектор и бизнес процесите	Бизнес и самостоятелна заетост
Административни услуги според заявителя	Образование и обучение
Единно звено за контакт	Жилщни и местни услуги
Каталог по компетентен административен орган	Пари и данъци
Каталог по видове регулаторни режими	Раждания, смърт, бракове и грижи
Каталог по видове административни услуги	Хора с увреждания
Образци и формуляри	Ползи
Архив	Наемане на хора
	Работа, работни места и пенсии
	Гражданство и живот във Великобритания

Таблица 1 Сравнителен анализ на е-услугите в България и Англия

Всяка една от тези основни категории е-услуги предлага максимално много отделни електронни услуги, така че гражданите и ЮЛ да са максимално улеснени.

²⁰ <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan048065.pdf>, стр. 29 (1.3.4E-government in Europe)

²¹ <http://www.egov.bg>

²² <https://www.gov.uk/>

2.4. Насоки на развитие в електронното правителство на България за 2010г-2015г

Според „Концепция за електронно управление в България 2010-2015 г.” принципите за развитие на електронното управление са следните:

1) Ориентация към потребителя²³:

- Познаване на потребителя;
- Удобство за потребителя;
- Равни възможности за достъп;
- Стимулиране на гражданите и бизнеса;
- Осигуряване на публичност и прозрачност;
- Иновации.

2) Партньорство и сътрудничество:²⁴

- Партньорство в бизнеса;
- Ефективно партньорство с гражданите и НПО;
- Политическо лидерство и координация и сътрудничество между администрациите;
- Партньорство в рамките на ЕС.

3) Архитектура, ориентирана към услугите²⁵:

- Технологична неутралност;
- Максимално използване на наличните технологии и знания;
- Разработване и прилагане на референтни модели;
- Пълна цифровизация на данни;
- Оперативна съвместимост;
- Внедряване и многократно използване на ИКТ решения;

^{23, 24, 25} Цакова, И., „Интернет и право”, Концепция за електронно управление 2010-2015 г.

- Гъвкавост на технологичните решения;
 - Използване на съвременни архитектури за отдалачен достъп до споделените ресурси;
 - Споделяне и интеграция на съществуващите технологии и решения;
 - Сигурност и защита.
- 4) Критични фактори за успех²⁶:
- Подход за развитие на електронните услуги;
 - Референтна архитектурна рамка и технологични принципи;
 - Модел на управление;
 - Програмно управление;
 - Активно участие на гражданите и структурите на „гражданското общество“;
 - Електронна идентификация;
 - Адекватна правна рамка;
- 5) Политика
- е-Образование;
 - е-Правосъдие;
 - е-Здравеопазване;
 - е-Правителство/е-Услуги;
 - е-Обществени поръчки;
 - е-Демокрация/е-Гласуване;
 - е-Екология;
 - е-Регион;
 - е-Бизнес/е-Търговия;
 - е-Идентификация;

3. Заключение

Напредъкът в онлайн предоставянето на услуги е важна част от правителствената политика на все повече държави в цял свят. България е една от тези държави, които се стремят чрез ИКТ да се улеснят гражданите, както и за по-нататъшното развитие на публичния сектор с ефективност и устойчиво развитие.

²⁶ Цакова, И., „Интернет и право”, Концепция за електронно управление 2010-2015 г.

Разширяването на обхвата на електронното правителство го осъвременява и подобрява. Е-правителството е ориентирано към хората и бизнеса и е необходима част от съвременния начин на живот на всяко общество.

4. Използвана литература

- 1) Цакова, И., „Интернет и право”, електронен формат за МВБУ, София;
- 2) <http://ec.europa.eu>;
- 3) http://ejournal.vfu.bg/bg/pdfs/Svetla_Mihaleva-Koncepciata_'Elektronno_pravitelstvo'_v_kontektsta_na_elektronnoto_upravlenie.pdf;
- 4) http://cio.bg/850_epravitelstvoto_v_etapa_na_dinamichno_razvitie;
- 5) <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan048065.pdf>, стр. 29 (1.3.4E-government in Europe);
- 6) <http://www.egov.bg>;
- 7) <https://www.gov.uk/>